

SANT FRANCESC I EL PESSEBRE

El pessebre és la representació més bella de l'Encarnació (Enric Benavent)

Francesc d'Assís va manar preparar a Greccio un naixement "per a celebrar la memòria del nen que va néixer a Betlem" i "contemplar d'alguna manera amb els seus ulls com fou reclinat en el pessebre i com fou col·locat sobre el fenc entre el bou i la mula". Quan el sant veu totes les coses preparades, "les va contemplar i se n'alegrà". "Es prepara el pessebre, es porta el fenc i es col·loquen el bou i l'ase. Allí la simplicitat rep honor, la pobresa és enaltida, es valora la humilitat i Greccio es converteix en un nou Betlem. La nit resplendeix com el dia... arriba la gent i davant el nou misteri, tasten nous goigs" (Celano, Vida primera, 85).

"Arribada que fou la nit de Nadal, vingueren a la cova molts dels frares seus de la comarca. També gent senzilla dels pobles voltants. Amb torxes i ciris encesos, i, tot cantant, pujaven a poc a poc la muntanya en llargues fileres. Amb la llum feien clara i joiosa aquella nit fosca d'hivern. Quan hi foren tots, començà la missa, celebrada per un company del sant, en un altar portàtil. Francesc, que era diaca, llegí l'evangeli i adreçà unes paraules a tots els assistents. Els parlà, amb frases dolces, del Rei pobre que, en una nit semblant a la de Greccio, vingué al món." Francesc Gamissans

1. Comparteix amb el teu grup un record de Nadal
2. Què és per a tu el Nadal?
3. Del text de Benet XVI, quina o quines idees et fan sentir més intensament el Nadal?
4. El nostre cor com a estable per a acollir Jesús infant. Com preparem el nostre cor?
5. Què significa per a tu que Déu fet home habiti el teu cor?
6. Déu és llum i ens omple el cor. Quines parts de tu necessiten llum?

Sl 2 ó Sl 118

Lc 2, 2-21

Pel·licula: Clara y Francisco

En la cristiandat la festa de Nadal va assumir una forma definida en el s.IV, quan va prendre el lloc de la festa romana del «*Sol invictus*», el sol invencible; així es va posar de relleu que el naixement de Crist és la victòria de la veritable llum sobre les tenebres del mal i del pecat. Amb tot, el particular i intens clima espiritual que rodeja el Nadal es desenvolupà a l'Edat Mitja, gràcies a Sant Francesc d'Assís, que estava profundament enamorat de l'home Jesús, del Déu-amb-nosaltres. El seu primer biògraf, Tomás de Celano, a la *Vita seconda* narra que Sant Francesc "amb preferència a les altres solemnitats, celebrava amb inefable alegria la del Naixement del Nen Jesús; l'anomenava festa de les festes, en la que Déu, fet nen petit, es va criar als pits de mare humana" (2 Cel 199). D'aquesta particular devoció al misteri de l'Encarnació s'originà la famosa celebració del Nadal a Greccio. Probablement, per ella Sant Francesc s'inspirà durant la seva peregrinació a Terra Santa i en el pessebre de Santa Maria la Major a Roma. Allò que animava al *Poverello* d'Assís era el desig d'experimentar de forma concreta, viva i actual la humil grandesa de l'esdeveniment del naixement del Nen Jesús i de comunicar la seva alegria a tots. En la primera biografia, Tomás de Celano parla de la nit de Betlem de Greccio d'una forma viva i commovedora, donant una contribució decisiva a la difusió de la tradició natalenca més bella, la del pessebre. La nit de Greccio va retornar a la cristiandat la intensitat i la bellesa de la festa del Nadal i educà al poble de Déu a captar el seu missatge més autèntic, el seu calor particular, i a estimar i adorar la humanitat de Crist. Aquest particular enfocament del Nadal oferí a la fe cristiana una nova dimensió. La Pasqua havia concentrat l'atenció sobre el poder de Déu que venc la mort, inaugura una nova vida i ensenya a esperar en el món futur. Amb Sant Francesc i el seu pessebre es posaven de relleu l'amor inerm de Déu, la seva humilitat i la seva benignitat, que en l'Encarnació del Verb es manifesta als homes per a ensenyar una manera nova de viure i d'estimar.

Celano narra que, en aquella nit de Nadal, li fou concedida a Sant Francesc la gràcia d'una visió meravellosa. Va veure que en el pessebre jeia immòbil un nen petit, que es va despertar del son precisament per la presència propera de Sant Francesc. I afegeix: "No li manca a aquesta visió el sentit, ja que el Nen Jesús, sepultat en l'oblit en molts cors, ressuscità per la seva gràcia, per mitjà del seu servent Francesc, i la seva imatge quedà gravada en els cors enamorats" (1 Cel 86). Aquest quadre descriu amb gran precisió tot el que la fe viva i l'amor de Sant Francesc a la humanitat de Crist han transmès a la festa cristiana del Nadal: el descobriment que Déu es revela en los tendres membres del Nen Jesús. Gràcies a Sant Francesc, el poble cristià ha pogut percebre que per Nadal Déu ha arribat a ser veritablement l' "Emmanuel", el Déu-amb-nosaltres, del que no ens separa cap barrera ni llunyania. En aquest Nen, Déu s'ha fet tan proper a cada un de nosaltres, que podem tractar-lo de tu i mantenir amb Ell una relació confiada de profund afecte, com ho fem amb un nou nat. En aquest Nen es manifesta el Déu-Amor: Déu ve sense armes, sense la força, perquè no pretén conquerir, per dir-ho així, des de fora, sinó que vol més aviat ser acollit lliurement per l'home; Déu es fa Nen per a vèncer la supèrbia, la violència, l'afany de posseir de l'home. En Jesús, Déu assumí aquesta condició pobre i commovedora per a vèncer amb l'amor i portar-nos a la nostra vertadera identitat. No hem d'oblidar que el títol més gran de Jesucrist es precisament el de "Fill", Fill de Déu; la dignitat divina s'indica amb un terme que perllonga la referència a la humil condició del pessebre de Betlem, encara que correspongui de manera única a la seva divinitat, que es la divinitat del "Fill". La seva condició de Nen ens indica a més com podem trobar a Déu i gaudir de la seva presència. A la llum del Nadal podem comprendre les paraules de Jesús: "Si no us convertiu i us feu com nens, no entrareu en el regne del cel" (Mt 18,3). Qui no ha entès el misteri del Nadal, no ha entès l'element decisiu de l'existència cristiana. Qui no acull a Jesús amb cor de nen, no pot entrar en el regne del cel; això és el que Sant Francesc va voler recordar a la cristiandat del seu temps i de tots els temps, fins avui. Preguem al Pare per a què concedeixi al nostre cor la senzillesa que reconeix en el Nen al Senyor, precisament como va fer Sant Francesc a Greccio. Així doncs, també a nosaltres ens podria succeir el que va passar a Tomás de Celano, referint-se a l'experiència dels pastors en la Nit Santa (cf. Lc 2,20), narra a propòsit d'aquells que van ser presents en l'esdeveniment de Greccio: "Tots retornaren a casa seva casa plens d'alegria" (1 Cel 86) Audiència General Benet XVI 23/12/2009. Roma